

A TÜZÉRSÉG HARCI ALKALMAZÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI ÉJSZAKA

SPECIFICITIES OF COMBAT APPLICATION OF THE ARTILLERY AT NIGHT

A tüzérségnek készen kell lenni arra, hogy a műveletekben folyamatos támogatást nyújtson éjjel és nappal. „A technológia fejlődésével, a különböző éjjellátó felderítő eszközök megjelenésével, az éjszakai műveletek is közelítettek a nappali műveletekhez, néha az éjszakai műveletek váltak célszerűbbé, előnyösebbé. Ahogy a technológia fejlődésével az éjszakai körülmények a nappalihoz hasonlóvá váltak, a sötétedés rejtési tulajdonságai lényegesen csökkentek és így a teljes tüzérségi tevékenység folyamatossá tudott válni.”

Artillery must be prepared to provide continuous support to operations by day and night. „Technology has improved night vision, with image intensification and thermal imagery devices , making operations by night as likely as those by day, and frequently the preferred option. As technology turns night into day, the advantages darkness for concealment will also be lost, and all artillery activities will be continuous.”¹

Tábori tüzérségnek az összefegyvernemi harcban az alaprendeltetéséből adódó tüztámogatási feladatait bármilyen időjárási és látási viszonyok között folyamatosan teljesíteni kell.

A harcmező megvilágításának képessége alapvető fontosságú a célfelderítő és tüztámogató rendszer számára abból a célból, hogy maximális harci erőt koncentrálhassunk az adott területre. Terep megvilágítási igény bármely szinten jelentkezhet.

1. sz kép: A terep tüzérségi megvilágítása

¹ Jonathan B.A.Bailey: Field Artillery and Firepower, 2004. p.108.

DR. FURJÁN Attila

Budapest, 2014.
7. évfolyam 1. szám

A láthatóság csökkenése általában éjszaka, a kedvezőtlen időjárási (pl.: köd, heves esőzés, por) vagy terepviszonyok miatt alakulhat ki.

Korlátozott láthatósági körülmények között, az összhaderőnemi tűztámogatás (Joint Fire Support – JFS) alkalmazását akadályozhatja a korlátozott tűz megfigyelési és végrehajtási képesség.

TŰZTÁMOGATÁSI MEGFONTOLÁSOK

„Az összhaderőnemi tűztámogatás (Joint Fire Support – JFS) eszközeinek éjjellátó képességeit figyelembe kell venni a mozgások, a harci alkalmazások, a tűz tervezése és vezetése, valamint a logisztikai ellátás szempontjából.”²

TEREP MEGVILÁGÍTÁS SORÁN FIGYELMET ÉRDEMLŐ KÉRDÉSEK

Ügyelni kell arra, hogy a terep megvilágítás alkalmazásával a területen található saját kötelékeinket is felfedhetik. Szintén fontos tényező, hogy a terep megvilágítási feladatok logikátlan alkalmazása következtében az ellenség könnyebben felfedheti saját csapataink elhelyezkedését a peremvonalban. Az egyik kötelék által alkalmazott terep megvilágítás következtében, egy másik kötelék (szomszédos) műveleteit akadályozhatjuk, amennyiben azok éjjellátó eszközök használatával tervezik a harc megvívását.

VEZETÉS ÉS IRÁNYÍTÁS

„A terep megvilágítás alkalmazása minden esetben a parancsnok felelőssége. A vezetést és irányítást a megvilágításra kerülő területen elhelyezkedő manőver erők parancsnoka kell, hogy összehangolja.”³ A terep megvilágításnak összhangban kell lennie a parancsnok terep megvilágításra vonatkozó elképzeléseivel, és együtt kell működni a szomszédos kötelékekkel annak érdekében, hogy elkerüljük mások elhelyezkedésének, vagy műveleteinek leleplezését, valamint ne akadályozzuk a szomszédos kötelékek csillagfény erősítéses, vagy hőképes elven működő rendszereinek használatát. Az együttműködés megszervezéséért általában a megvilágításra kerülő harcterületért felelős manőver erők parancsnoka a felelős.

2. sz. kép: 1V14 harcjármű a kombinált parancsnoki figyelőműszerrel képes éjszakai körülmények között is a célfelderítésre és a tűzmegfigyelésre

² AARTY P-5 – A tábori tüzérség harcászati doktrínája, STANAG 2484 p. 25.

³ Dr. Furján Attila: A tüzérealgységek harci alkalmazása a lövészzászlóalj (század) harctevékenységeiben, valamint válságkezelésben és béketámogató műveletekben - egyetemi jegyzet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. p. 97.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. FURJÁN Attila

Budapest, 2014.
7. évfolyam 1. szám

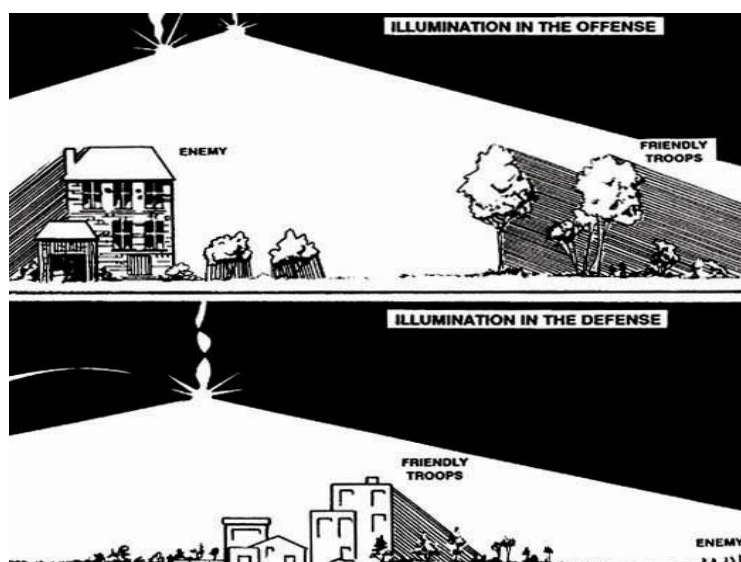
ALKALMAZÁS

A terep megvilágítást azt követően, hogy alkalmazásra került a csapatok támogatása érdekében, megszakítás nélkül biztosítani kell egészen addig, amíg igényelték.

A terep megvilágítást olyan forrásból kell biztosítani, amely nincs közvetlen harcérinkezésben az ellenséggel. Azon köteléknek, amelyek a terep megvilágítást biztosítják, közvetlen összeköttetésben kell lennie a harcérinkezésben lévő kötelék parancsnokával.

Amikor terep megvilágítást alkalmazunk, azt 2-3 egymástól független forrásból kell biztosítani annak érdekében, hogy biztosítsuk a folyamatosságot és megbízhatóságot.

A terep megvilágítást a lehető legmagasabb szintről kell biztosítani annak érdekében, hogy tartalékoljuk az alacsonyabb szintek rendelkezésére álló terep megvilágítási képességeket.

3. sz. kép: Terep megvilágítása támadásban és védelemben

TERVEZETT TEREP MEGVILÁGÍTÁSI FELADATOK

Tűzigénylés során a következő információkat kell biztosítani:

1. „A terep megvilágítás ideje (dátum);
2. Célja (az a mód, ahogyan az adott kötelék alkalmazni kívánja a terep megvilágítás nyújtotta lehetőségeket);
3. A terep megvilágítás időpontja és időtartama (pl.: „09.20-kor 3 perc igénylésre”);
4. A megvilágításra kerülő területek vagy tereppont(ok) koordinátája és magassága;
5. Irányítás módja.”⁴

⁴ AARTY P-1 Tűzészégi eljárások, STANAG 2934. p. 15.

DR. FURJÁN Attila

Budapest, 2014.
7. évfolyam 1. szám

4. sz. kép: ORT-T4 passzív rendszerű éjszakai figyelőműszer

TEREP MEGVILÁGÍTÁSI TERV

A megvilágítást alkalmazó kötelék vezetési szintjén kerül megtervezésre és koordinálásra. Ugyancsak a támogatásban részesülő kötelékek vagy az előljáró kötelékek parancsnokának elképzelése alapján történik a megvilágítás alkalmazása is. A tűztámogatási terv benne foglaltatik a harcparancsban, általában melléklet formájában. A terep megvilágítási tervet a tábori tűzérség támogatási terve is tartalmazza.

Az önjáró tűzérségi eszközök kivonásával, gyakorlatilag a tűzér optikai felderítés elveszítette az éjjellátó képességét. Hasonlóan tovább csökkent az éjszakai célfelderítés lehetősége és képessége a hangfelderítő alegységek kivonásával is. A tűzéralgységeknél jelenleg a SZNÁR-10 rádiólokátor szakasz képes éjszakai körülmények között is a célfelderítés folytatására, illetve a tűzérségi tűz hatásosságának megfigyelésére.

A tábori tűzér támogató erők szervezeti és eszköz korszerűsítésénél figyelembe kell venni, hogy a korszerű harcban mind nappali, mind éjszakai körülmények között folyamatos tűztámogatásra van szükség. Ez pedig a célfelderítő eszközök éjszakai felderítő és tűzmegfigyelő képességeiben is meg kell, hogy mutakozzon. Ezért szükséges század és zászlóalj szinten is éjjellátó optikai felderítő eszközök beszerzése, dandár szinten megfelelő mozgócél-felderítő és tűzeszköz

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

DR. FURJÁN Attila

Budapest, 2014.
7. évfolyam 1. szám

felderítő lokátorok rendszerbeállítása, a passzív rendszerű hangfelderítő alegységek rendszeresítése, az éjszakai kamerával ellátott pilóta nélküli repülőgépek alkalmazása.

Vagyis a célfelderítés, mint a tüzér támogatás „szeme és füle” mind nappali, mind éjszakai körülmények között folyamatosan kell, hogy működjön, mert ez teszi lehetővé a tűztámogatás folyamatos alkalmazását a harcban.

Kulcsszavak: tüzérség, tűztámogatás éjjel, műveletek, folyamatos támogatás

Keywords: artillery, fire support by night, operations, continuous support

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. AARTY P-5 – A tábori tüzérség harcászati doktrínája, STANAG 2484
2. AARTY P-1 Tüzérségi eljárások, STANAG 2934
3. Dr. Furján Attila: A tüzéregységek harci alkalmazása a lövészzászlóalj (század) harctevékenységeiben, valamint válságkezelésben és béketámogató műveletekben - egyetemi jegyzet, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, 2014.
4. Jonathan B. A. Bailey: Field Artillery and Firepower, 2004.